

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus – strategiasta toimintaan 2012–2015

Strateginen tulossopimus vuosille 2012–2015

Osaava työvoima ja suurhankkeet luovat uskoa taloudellisen epävarmuuden keskellä

Strateginen tulossopimus perustuu strategia-asia-kirjassa asetettuihin hallitusohjelman mukaisiin tavoitteisiin ja päämääriin sekä alueen maakuntaohjelmiin ja niiden toteuttamissuunnitelmiin. Sopimus laaditaan hallituksen toimikaudeksi ja niitä tarkistetaan tarvittaessa.

Strategian laadinnassa oli tavoitteena laaja osallistuminen sekä ELYn oman henkilökunnan että sidosryhmien taholta. Tässä olemme onnistuneet mielestäni erityisen hyvin. Tämän laajan osallistumisen uskon varmistavan myös sen, että strategisen tulossopimus tunnetaan ja siihen sitoudutaan aidosta kaikilla tasoilla. Erityisen tärkeänä näen sidosryhmiemme kanssa yhteisesti sovitut strategi-

set painotukset, joita ovat mm. nuorten osallistuminen ja suurhankkeisiin varautuminen. Painotuksista voit lukea tästä esitteestä lisää.

Sopimuksen ja siihen sisältyvien strategisen painotusten avulla on tarkoitus tunnistaa maakunnan kehittämiseksi tärkeimmät yhteiset linjaukset ja tavoitteet, joissa erityisesti tulisi maakunnassamme onnistua. Sopimus on tärkeä myös henkilöstömme motivoinnille, koska se jäsentää oman työmme osaksi laajempaa kokonaisuutta alueemme hyväksi.

Strategista tulossopimusta tarkistetaan vuosittain. Erityisen ajankohtaiseksi tarkistamisen ensi syksynä tekee globaali talouden epävarmuustilanteen jatkuminen, Suomen julkisen talouden velkaantuminen sekä niihin liittyvät vakauttamistoimenpiteet.

Kiitän kaikkia aktiivisesta osallistumisesta strategisen tulossopimuksen valmisteluun.

*Matti Räinen
Ylijohtaja*

ELY-keskuksen toiminnan perustana arvot ja visio

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla

Arvot

Asiakaslähtöisyys
Osaaminen
Yhteistyö
Avoimuus

Visio – Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus vuonna 2015

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on toimialueensa näkyvin ja merkittävin alueellinen kehittäjä- ja palveluorganisaatio

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on arvostettu työpaikka, jossa ihmiset ovat innostuneita tekemään parhaansa

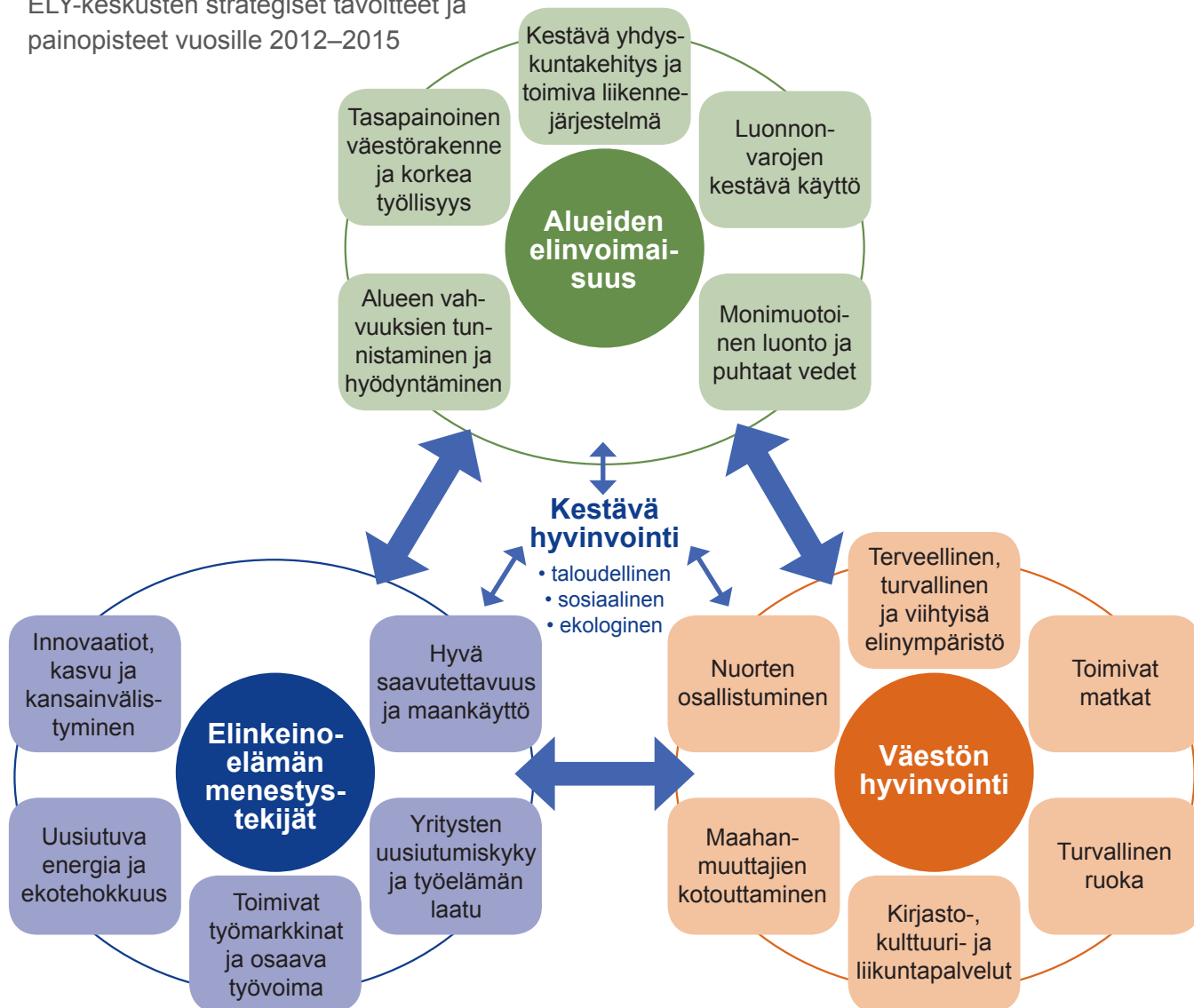
ELY-keskuksen strategia – tavoitteena kestävä hyvinvointi

ELY-keskusten strateginen suunnittelu rakentuu valtakunnallisiin painotuksiin ja toisaalta omiin, alueellisiin painotuksiin. Valtakunnalliset painotukset on johdettu hallitusohjelmasta ja alueelliset painotukset puolestaan nousevat Pohjois-Pohjanmaan omasta toimintaympäristöstä, sen vahvuuksista ja haasteista. Valtakunnalliset ja alueelliset painotukset täydentävät ja tukevat toisiaan. Painopisteet suuntaavat ELY-keskuksen toimintaa ja resurssien käyttöä.

ELY-keskuksen valtakunnalliset strategiset painopisteet

Hallitusohjelmaan perustuvien valtakunnallisten tavoitteiden päämäärä on luoda kestävää hyvinvointia. Kestävä hyvinvointi on luonteeltaan niin taloudellista, sosiaalista kuin ekologista. Kestävän hyvinvoinnin tavoite saavutetaan edistämällä alueen elinvoimaisuutta, väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän menestymistä. Nämä kolme painopistettä jakaantuvat vielä omiin edistettäviin ala-kohtiinsa, joista tarkemmin alla olevassa kuviossa.

ELY-keskusten strategiset tavoitteet ja painopisteet vuosille 2012–2015

ELY-keskuksen alueelliset strategiset painopisteet

Valtakunnallisia painopisteitä täydentävät, ELY-keskuksen omat strategiset painopisteet pohjautuvat oman toiminta-alueen vahvuuksiin ja erityispiirteisiin. Pohjois-Pohjanmaa on laaja ja luonnoltaan monimuotoinen maakunta, joka luo monipuoliset toimintaedellytykset elinkeinoelämälle ja kestäväälle hyvinvoinnille. Pohjoisen ulottuvuus, Koillisväylän avautuminen, pohjoisen kaivannaisteollisuus ja alueen suurhankkeet sekä Barentsin alueen luonnonvarat tulevat muuttamaan alueen logistista asemaa merkittävästi. Alueella on myös hyvät edellytykset mm. hyvinvointialan, matkailun ja vetovoimaisuuden kehittämiseksi. Erityisenä vahvuutena Pohjois-Pohjanmaalla on nuorten suuri määrä ja maan tasapainoisin väestörakenne. Näitä ja joukkoa muita alueellisia tekijöitä ja trendejä punnitsemalla ELY-keskus on päätenyt omiin, alueellisiin strategisiin painotuksiin.

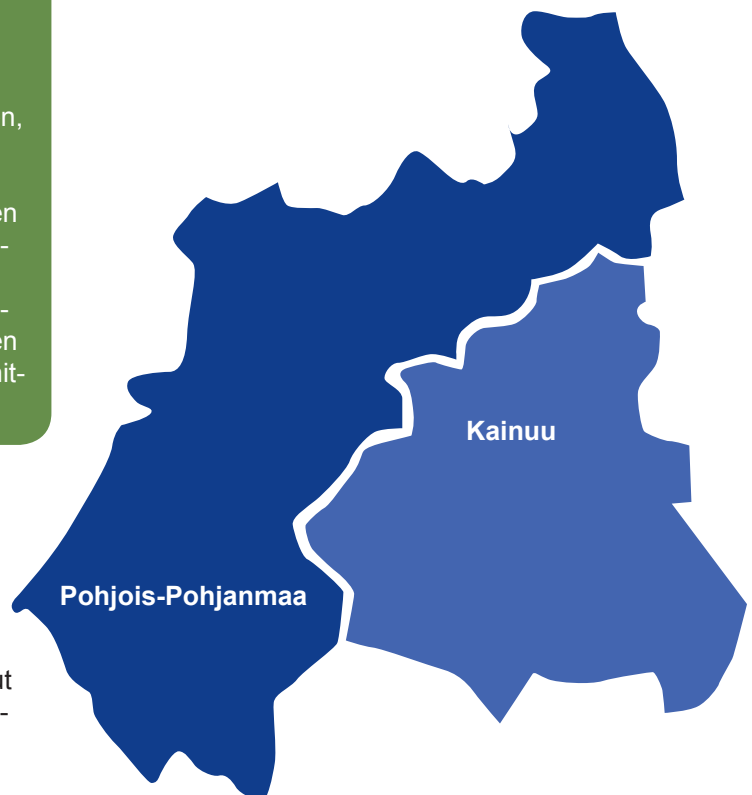

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategiset painotukset:

- Nuorten osallistuminen
- Yritysten uudistumiskyky ja kansainvälistyminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen
- Suurhankkeisiin varautuminen
- Pohjoisen logistisen toimivuuden varmistaminen
- Kaupunkiseutujen yhdyskunta- ja palvelurakenteen yhtenäisyyden kehittäminen
- Oulun kaupunkiseutu alueen veturina, maakunnan ja Perämerenkaaren vahvuudet hyödyntäen
- ELY-keskuksen prosessien ja asiakkuuden kehittäminen

Toiminta-alue

- Pohjois-Pohjanmaa
- Liikenne-, sivistys-, osaamis- ja kulttuuripalvelut sekä maahanmuuttopalvelut ja ympäristörakennuttaminen tarjotaan myös Kainuun alueelle.

ELY-keskus vahvistaa alueiden elinvoimaa

Alueiden elinvoimaisuutta vahvistetaan kehittämällä yritystoimintaa ja alueiden kilpailukykyä sekä turvaamalla ihmisten hyvän elämän edellytyksiä ja yleistä etua

Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen

Pohjois-Pohjanmaa on laaja ja luonnoltaan monimuotoinen maakunta. Maakunnan itäraja on samalla myös osa EU:n ja Venäjän välistä rajaa. Pohjoinen ulottuvuus, koillisväylän avautuminen, pohjoisen kaivannaisteollisuus sekä muut Barentsin alueen luonnonvarat tulevat muuttamaan alueen logistista asemaa merkittävästi.

Elinkeinorakenne on monipuolinen perustuen sekä perinteisiin elinkeinoihin kuten maa- ja metsätalouteen, että uuteen teknologiaan ja teollisuuteen, palveluihin, kauppaan ja rahoitukseen. Muista maakunnista poiketen Pohjois-Pohjanmaalla on erityisen paljon nuoria.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Varautuminen alueen suurhankkeisiin
- Alueellisten strategioiden toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Tuetaan Oulun seudun logistisen sijainnin sekä ICT- ja kansainvälisen osaamisen hyödyntämistä

Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys

Pohjois-Pohjanmaan väkiluku kasvaa ja ikärakenne on nuori. Alueen haasteena on erityisesti korkea nuorisotyöttömyys. Nuorisotyöttömyyden kasvun estämiseksi ja työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan monipuolista elinkeinoelämän ja yritysten kehittämistä ja uusien työpaikkojen luomista. Työsäkäyntialueet laajenevat maakunnan osaavan työvoiman saatavuusongelmien poistamiseksi.

Oulun seudun vetovoimaa ja työllisyyttä edistävät tasapainoinen työpaikka-alueiden, asumisen ja palveluiden sijoittuminen sekä hyvät liikenneyhteydet ja tehokas joukkoliikennejärjestelmä.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Nuorten työllistymisen ja koulutukseen hakeutumisen edistäminen
- Yhteis palvelupisteiden sekä seudullisten yrityspalveluiden kehittäminen
- Työ- ja elinkeinotoimistojen rakenteen ja palveluiden kehittäminen

Luonnonvarojen kestävä käyttö

Pohjois-Pohjanmaan runsaita ja monipuolisia luonnonvaroja hyödynnetään harkitun taloudellisesti ja kestävästi, käyttäen hyväksi uusinta tutkimustietoa. Edistetään monipuolisia sekä innovatiivisia toimia ja hankkeita esim. materiaalien käytössä, maataloudessa ja vesihuollossa.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Biotalous edistäminen sekä materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen
- Luonnonvarojen kestävä käytön strateginen ohjaus
- Kalojen kulkumahdollisuuksien parantaminen rakennetuissa vesistöissä

Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet

Pohjois-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuuden kohoaminen pysäytetään vuoteen 2020 mennessä edistämällä laaja-alaista luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä luonnonsuojelualueverkostossa että sen ulkopuolella. Vesien hyvään tilaan edetään laaja-alaisella yhteistyöllä vesienhoitosuunnitelmia toteuttaen.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen
- Meren ja sisävesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen
- Puhtaaseen veteen liittyvän osaamisen, liiketoiminnan ja kansainvälinen yhteistyön edistäminen

Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimiva liikennejärjestelmä

Yhdyskuntarakennetta eheytetään erityisesti kaupunkiseuduilla sovittamalla yhteen maankäytön, asumisen ja liikenteen tarpeet. Alueidenkäytön ohjauksessa painotetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan huomioon ottamista. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä maaseudun asutuksen ja palveluiden säilymistä.

Varmistetaan, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Kaupunkiseutujen yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehittäminen kokonaisuutena
- Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen kaupunkiseuduilla
- Maankäytön ja liikenteen suunnittelu yhteistyönä

ELY-keskus edistää alueensa elinkeinoelämää

Kestävä hyvinvointi edellyttää uusia ja kasvavia yrityksiä, jotka luovat työpaikkoja sekä taloudellista menestystä

Hyvä saavutettavuus ja maankäyttö

Ennakoivalla maankäyttöpolitiikalla sekä asumisen, liikenteen, tietoliikenteen ja palvelujen kehittämisellä ELY-keskus tukee elinkeinoelämän kehittämistä alueellaan. Liikennejärjestelmien suunnittelussa ja tienpidossa huomiota kiinnitetään saavutettavuuteen ja logistiseen toimivuuteen. Niukkenevia tienpidon resursseja kohdennetaan tieverkon merkittävyyden perusteella elinkeinoelämän tarpeita korostaen.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Elinkeinoelämän logistiset tarpeet tarkastellaan osana liikennejärjestelmän kehittämistoimia
- Kuntia ohjataan maankäytön suunnittelussa varaamaan logistiikka-alueita, joihin on toimivat liikenneyhteydet
- Edistetään Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun tärkeimpiä liikenneväylähankkeita

Yritysten ja julkisen sektorin uudistumiskyky

ELY-keskuksen tavoitteena on elinkeinorakenteen muutoksen tukeminen ja uudistaminen sekä elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Eri toimenpiteillä edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä pienyritysten kasvua unohtamatta panostusta työelämän laatuun. Kasvu ja taloudellinen menestys edellyttävät kilpailukykyistä teollisuutta, palvelualojen kehittymistä, uusia kasvuhakuisia ekotehokkaita yrityksiä ja korkeaa työllisyysastetta.

Keskeisiä toimenpiteitä:

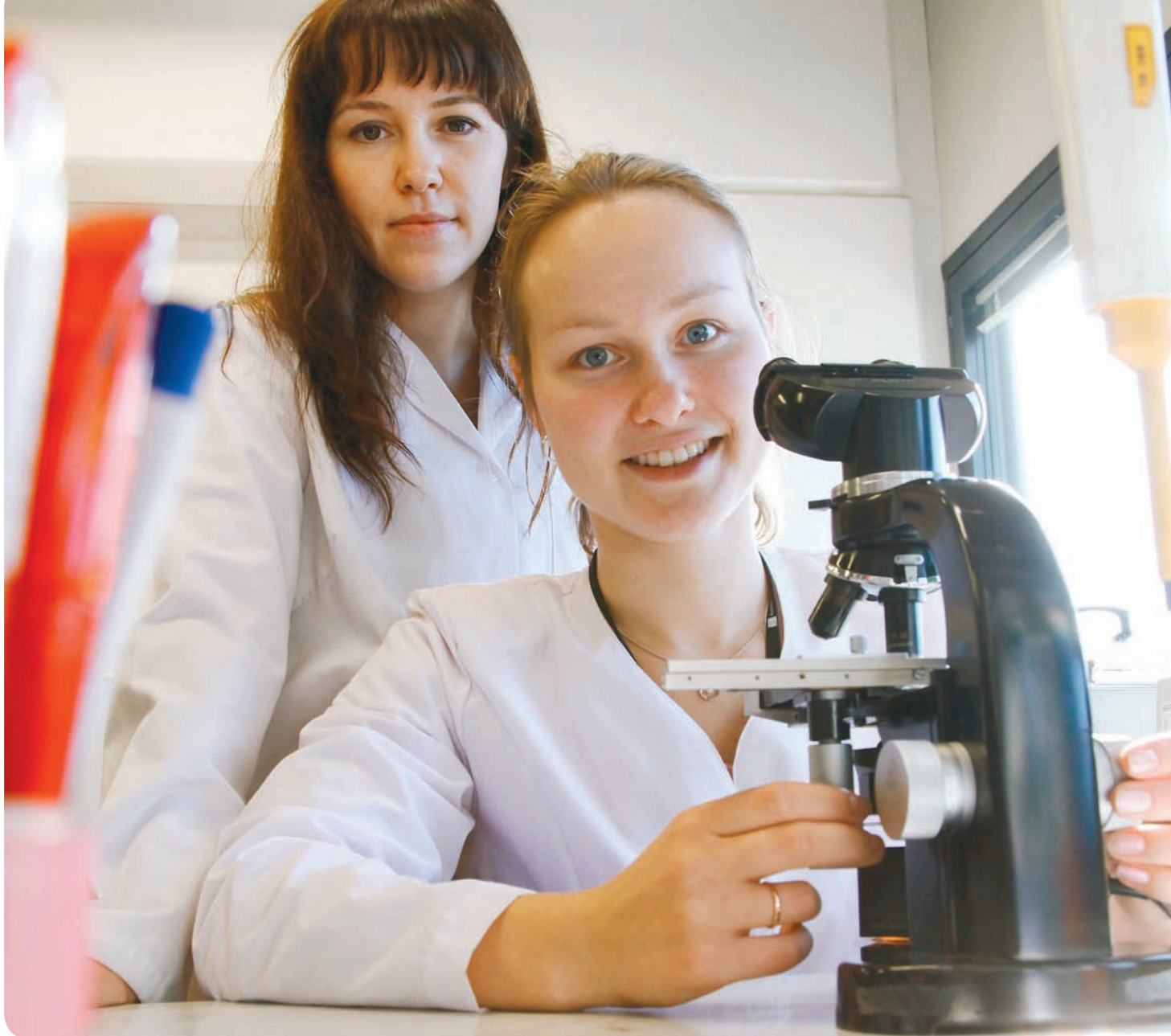
- Resurssien suuntaaminen alueen elinkeinotoiminnan monipuolistumista, kehittymistä ja yritysten kansainvälistä kilpailukykyä parantaviin hankkeisiin
- Tuetaan ja edistetään yritysten tuottavuutta sekä sukupolvenvaihdoksia
- Panostetaan uuden yritystoiminnan käynnistämiseen erityisesti rakennemuutostilanteissa

Kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustava innovaatioympäristö

Kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen on Pohjois-Pohjanmaan elinkeinoelämän välttämätön edellytys ja uusiutumisen mahdollisuus. Kansainvälisen tason osaamispotentiaali, monipuolinen pk-yrityskanta ja uudet kasvualat muodostavat realistisen perustan maakunnan elinkeinoelämän uudistumiselle. ELYn tavoitteena on yhdessä sidosryhmien kanssa tunnistaa kunkin asiakkaan kehittämistarpeet ja vastata niihin parhaiten soveltuvilla yrityspalveluilla.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Kasvuväylä-palvelun laajentaminen sekä verkostoyhteistyön kehittäminen seudullisten yrityspalvelujen kanssa
- Yksityisen ja julkisen rahoituksen yhdistelmän kehittäminen yhteistyökumppanien kanssa
- Edistetään kaivossektorin kehittymistä yhteistyössä Pohjois-Suomen ELYjen ja maakuntien kanssa

Uusiutuva energia ja ekotehokkuuden parantaminen

Uusiutuvan energiasektorin ja ekotehokkuuden kehittämistoimilla ELY-keskus vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillintään. Pohjois-Pohjanmaalla uusiutuvan energian käyttö lisääntyy hyödyntäen alueen luontaisia energiavaroja. Tuulivoiman suunnittelu ja rakentaminen etenee maakunnassa. Ekotehokkuus paranee alueella syntyvän eloperäisen ja muun sivuvirran sekä jätteen hyödyntämisen lisääntyessä.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Biomassojen ja eloperäisen jätteen hyödyntäminen
- Tuulivoiman rakentamisen edistäminen
- Ekotehokkuuden sekä jätteiden hyötykäytön parantaminen

Toimivat työmarkkinat ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen

Toimivilla työvoima- ja yrityspalveluilla edistetään yritysten toimintaedellytyksiä ja henkilöasiakkaiden työllistymistä. Sujuvasti toimivat julkiset työvoimapalvelut ja yrityspalvelut edistävät elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Työvoimakoulutusta suunnataan aloille, joilla ennakoidaan työvoimapulaa
- Parannetaan koulutuksen osuvuutta, tuetaan työurien jatkumista ja osaamisen uusiutumista sekä madalletaan työllistymisen esteitä
- Vahvistetaan alle 30-vuotiaiden nuorten koulutukseen ja työhön ohjausta

ELY-keskus rakentaa väestön hyvinvointia

Viihtyisä, turvallinen ja terveellinen asuin- ja toimintaympäristö, työ- ja opiskelumahdollisuudet sekä laadukkaat virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä alueen asukkaiden arjessa

Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Hyvät elinolosuhteet, puhdas luonto, laadukas rakennettu ympäristö ja turvallinen liikkuminen lisäävät Pohjois-Pohjanmaan vetovoimaisuutta asuin- ja työpaikka-alueena. Monipuolinen kulttuuriympäristö parantaa viihtyisyyttä. Pitkän aikavälin haasteita ovat kestävän kehityksen varmistaminen ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautuminen ja reagoiminen.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Toiminnassa ja lainsäädännön suunnitelmallisessa valvonnassa kiinnitetään huomiota riskien tunnistamiseen ja varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin.
- Edistetään erityisesti pohjavesiä uhkaavien sekä muiden merkittävien ympäristö- ja terveysriskiä aiheuttavien kohteiden kunnostamista.
- Tuetaan kulttuuriympäristöjen suojelua ja luonnon virkistyskäyttöä.

Toimivat matkat

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liikennettä kehitetään kolmen maakunnan yhteisen liikennestrategian (KAKEPOLI) mukaisesti. Kaupunkiseuduilla edistetään joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä. Maaseudulla puolestaan turvataan liikkumisen peruspalvelut. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan kaupallisten palvelujen saavutettavuuden parantaminen ja keskusta-alueiden kehittäminen.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Kehitetään aktiivisesti uusia kuljetusratkaisuja yhteistyössä yritysten ja kuntien kanssa.
- Kaavoituksen ohjauksessa painotetaan keskusta-alueiden merkitystä ja kaupallisten palvelujen hyvää saavutettavuutta eri liikennemuodoilla.
- Matkaketjuja kehitetään erityisesti kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen välillä.
- Uudistetaan liikennejärjestelmä- ja turvallisuussuunnitelmia yhteistyössä kuntien kanssa

Turvallinen ruoka

ELY-keskus edistää maakunnan vahvojen tuotantosuuntien kilpailukykyä. Toimenpiteillä parannetaan ruokaturvaa ja lisätään lähi- ja luomuruuan tuotantoa. Tuotantopaikkojen ja tuotteiden valvonnalla varmistetaan elintarvikeketjun turvallisuutta, luotettavuutta ja jäljitettävyyttä.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Maidon- ja naudanlihantuotannon sekä perunan- tuotannon kehittämishankkeiden tukeminen
- Kehitetään luomutuotantoa ja edistetään lähiruuan saatavuutta
- Varmistetaan tuotantopaikkojen, tuotteiden ja tuotantoeläinten osalta tuotannon turvallisuus yhdessä ohjaavien ja alueellisten viranomaistahojen kanssa

Nuorten osallistaminen

ELY-keskus edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista. ELY-keskus tukee nuorten osallistumista harrastustoimintaan, oman elinympäristön kehittämiseen sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Lisäksi tuetaan nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen perustamista kuntiin sekä edistetään oppilaitosverkoston kehittämistä ja tasapuolista saavutettavuutta.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Nuorten työmarkkinoille kiinnittymistä tuetaan toteuttamalla nuorten yhteiskuntatakuu täysimääräisesti.
- Yritysyhteistyötä tiivistetään ja yhteistyöverkostoja lisätään nuorten työllistymisessä.
- Monialaista viranomaisyhteistyötä edistetään ja turvataan nuoriin kohdistuvat lähipalvelut.

Maahanmuuttajien kotouttaminen

Pohjois-Pohjanmaalla ja kunnissa tehtävää maahanmuuttotyötä toteutetaan alueella valmistuneen maahanmuuttostrategian suuntaviivojen mukaisesti. Kotoutuminen on yksilöllinen ja yhteisöllinen prosessi ja maahanmuuttotyö edellyttää pitkäjänteisyyttä sekä kaksisuuntaisuutta. Maahanmuuttajien palvelujen kehittäminen tulee siksi huomioida myös osana ELY-keskuksen muita palveluja ja toimintoja. Työperäisen maahanmuuton merkitys kasvaa alueen suurhankkeiden myötä.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Työperäiseen maahanmuuttoon varautuminen
- Maahanmuuttajien palvelujen laadun ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen TE-hallinnon palveluissa mm. kotouttamiskoulutuksessa ja tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluissa

- Kuntien neuvonta ja tukeminen kotouttamisohjelmien päivittämisessä uuden lain vaatimalle tasolle

Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluilla lisätään väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä edistetään työssä jaksamista, työurien pidentämistä ja osallisuutta. Kirjasto-, kulttuuri ja liikuntapalveluja kehitetään ja tuetaan sosiaalisen ja tiedollisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumiseksi. Niiden saatavuus Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa turvataan tasapuolisesti.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Tuetaan lasten ja nuorten liikunnan kehittämistä ja osallistutaan Liikkuva koulu – ohjelman toteutukseen.
- Kirjasto- ja tietopalveluja kehitetään kaikille avoimina oppimis-, tapahtuma- ja elämysympäristöinä sekä edistetään kulttuurin moninaisuutta ottaen huomioon toiminta-alueen ikä- ja väestörakenteen muutokset sekä lisääntyvä monikulttuurisuus.
- Tuetaan taide- ja kulttuuripalvelujen järjestämistä, kulttuuriyrittäjyyttä, luovien alojen työpaikkojen syntymistä sekä markkinointiosaamista

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta kanavoituva rahoitus Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen vuositasolla

	miljoonaa euroa
Työllisyys	70,0
Yrittäjyys	30,0
Maaseutu ja energia	40,0
Osaaminen ja kulttuuri	10,0
Liikenne ja infrastruktuuri	75,0
Ympäristö ja luonnonvarat	7,0
EU-hankerahoitus	30,0
Tekes-rahoitus	60,0
Maatalouden tulotuet	190,0
yhteensä	512,0

Arvio vuosittaisesta rahoituksesta pohjautuu vuonna 2011 myönnettyyn rahoitukseen. Vuositasolla rahoitus voi vaihdella merkittävästikin strategiakauden aikana.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus
Veteraanikatu 1, 90130 Oulu
Postiosoite: PL 86, 90101 Oulu
Vaihde 020 636 0020
Faksi: 08 816 2869
s-posti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Ylivieskan toimipaikka
Valtakatu 4, 84100 Ylivieska
Postiosoite: PL 103, 84101 Ylivieska
Vaihde: 020 636 0020
Faksi: 08 844 0890